

Giriş

Abdullah Gül Üniversitesi, akademik açıdan dürüst olmayan her türlü davranış ve girişimi üniversiteye karşı işlenmiş sahtekarlık olarak addeder. Bu tarz bir sahtekarlık sadece üniversitenin prestijine değil, aynı zamanda akademik açıdan dürüst olan üyelerinin de çabalarına zarar verir; akademik sahtekarlık, Abdullah Gül Üniversitesi'nin mezunlarına sunduğu akademik niteliklerin değerini azaltır ve Üniversitede çalışan akademik personelin deneyimlerinin değerini düşürerek gelecek iş imkanlarını etkiler. Bütün bunların farkında olarak Abdullah Gül Üniversitesi açık bir şekilde Akademik Sahtekarlığa müsamaha göstermeyeceğini ifade etmektedir. Bu sebeple, akademik sahtekarlık Abdullah Gül Üniversitesi açısından çok ciddi bir disiplin suçu olup kararlılıkla incelenir ve cezalandırılır.

Ayrıca AGU, teknolojideki küresel gelişmeler, öğrencilerin okuldan gelen akademik çalışma becerilerindeki eksikliği ve ulusal yasalardaki kısıtlamalar sebebiyle Akademik Sahtekarlığı engellemedeki zorluğun farkındadır. Özellikle bu son konuya istinaden, son yıllarda akademik hile fırsatı ve bunları kolaylaştıracak İnternet gibi teknolojilerde büyük artış olduğunu ve bütün ülkelerin yasalarının, tanınmaz hale gelen akademik sahtekarlıkla başa çıkmakta zorlandığını söylemek gerekir. Aşağıdaki paragraflarda açıkça sahtekarlık olmasına rağmen bazı öğrenci davranışlarının YÖK mevzuatında yer almadığı görülecektir.

Yanlış davranışlarla gerçekler arasındaki uyumsuzluğa ve ulusal üniversitelerin mevzuatlarının amaca uygunluğunun tartışılır olmasına rağmen Abdullah Gül Üniversitesi akademik dürüstlüğü öğretmeye, teşviş etmeye ve denetlemeye bağlılığını sürdürür. Üniversite, akademik dürüstlüğün her öğrencisi ve çalışanın kendi sorumluluğu olduğuna, ancak kurumun açıkça neyin akademik dürüstlük neyin sahtekarlık sayıldığı hususunda rehberlik etme sorumluluğu bulunduğu inanır. İşbu belgenin amacı Abdullah Gül Üniversitesi'nin savunduğu **akademik dürüstlük** ve bilfiil engellemeye çalıştığı ya da yapılmışsa cezalandırdığı **akademik sahtekarlık** konularındaki duruşunu açıklamaktır.

İşbu politika belgesinin amaçları:

1. Akademik dürüstlük ve akademik sahtekarlık kavramlarına açıklık getirmek,
2. Akademik dürüstlüğü özendirecek önlemlerin uygulanacağı çerçeveyi çizmek,
3. Akademik dürüstlüğünden şüphe duyulan vakalarda uygulanacak disiplin işleminin çerçevesini çizmek.

1. 'Akademik dürüstlük' ve 'akademik sahtekarlık' nedir?

i. Tanımlar

a. Akademik Dürüstlük

Akademik dürüstlük arzulanan bir durum ve yasal bir kavramdır. Akademik amaçlarla sunulan her çalışmanın çalışmayı sunan kişinin ürünü olduğu, üçüncü şahısların katkılarının kapsam ve usul bakımında oldukça sınırlı olduğu ve sınırlarının açıkça belirtilmesi anlamına gelmektedir.

Akademik Sahtekarlık

Akademik dürüstlüğün tersine akademik sahtekarlık, bir bireyin daha çok kendi çalışmalarını içerdiğini iddia ettiği ancak aslında böyle olmayan bir akademik çalışmayı sunma girişimidir. Yazar çalışmasında, aslında başkalarının yaptığı katkıları beyan etmezse bilgi saklayarak yalan söylemeden suçlu durumuna düşer.

ii. Akademik sahtekarlık türleri

Üniversite, aşağıda sıralananların hepsini bir tür akademik sahtekarlık olarak görse de bu tür bir listenin asla nihai olamayacağını kabul eder, zaman içinde yeni maddelerin eklenme ihtiyacının altını çizer ve işbu listede açıkça adı geçmese dahi sahtekarlık olduğu iddia edilebilecek her türlü akademik uygulamaya karşı yasal işlem ve disiplin işlemi başlatma hakkını saklı tutar:

1. Bir sınav ya da değerlendirme için daha gerçekleşmeden uygun olmayan şekilde bilgi edinme girişimi,
2. Sınav sırasında kopya çekmek,
3. Sınav sırasında başka bir öğrencinin kopya çekmesine yardım etmek (ya da kopyaya göz yummak),
4. Sınıf dışında hazırlanan ödevlerde uygun olmayan şekillerde başkasından yardım kabul etmek,
5. Sınıf dışında hazırlanan ödevlerde uygun olmayan şekillerde başkasına yardım etmek,
6. Grup çalışmaları, sunumları ve benzerinde adil olmayan bir şekilde diğer öğrencilerin çalışmasından faydalanmak,
7. Grup çalışması, sunumu ve benzerinde diğer öğrencilerin başkalarının çalışmasından adil olmayan bir şekilde faydalanmasına izin vermek,
8. İnternet üzerinden ya da başka türlü yardım satın alma, profesyonel makale/ödev/rapor/tez yazarlarına hizmetleri için para ödemek,
9. Kaynağını doğru bir şekilde belirtmeden elektronik ve/veya basılı bir belgeden bilgi/fikir/görüş kullanmak suretiyle aslında başkasına ait olduğu halde bu bilgi/fikir/görüşün özgün olduğunu ima etmek,
10. Kendinden intihal: daha önce yapılmış ve değerlendirilmiş bir çalışmayı yeni yapılmış gibi sunmak
11. Google Translate benzeri çeviri uygulamalarını uygun olmayan şekilde kullanmak,
12. Öğrencinin sınıfta olmadığı halde varmış gibi davranması.

2. Akademik dürüstlüğün ne olduğu ve akademik sahtekarlıktan nasıl kaçınabilecekleri konularında öğrencileri eğitmek için alınan önlemler

İşbu üniversiteye giren bütün öğrencilerin akademik dürüstlüğün ne olduğunu ve akademik açıdan nasıl dürüstçe davranılacağını bilmediği varsayılır. Bu durum, bütün öğrencileri kapsayan akademik dürüstlük üzerine etik ve yasal boyutlarıyla bir eğitim sürecini gerektirmektedir. Dahası, öğrencilerin ödevlerini yaparken daha fazla zaman baskısı altında kalmasının sahtekarlığa yönlendirebileceği hususunda bulgular bulunmaktadır. Bu, öğrencileri zaman yönetimini içine alacak şekilde etkili çalışma becerilerinde eğitmenin, ödev teslim tarihlerinin yaklaşmasıyla onların sahtekarlığa yönelme ihtimallerini azaltmaya yardımcı olacağı anlamına gelir. Üniversitenin öğrencileri eğitmek için kullandığı yöntemler aşağıdaki gibidir:

2.1 Oryantasyon

Oryantasyon programının bir parçası olarak her öğrenci Akademik Dürüstlük üzerine zorunlu bir seminere/bilgilendirme toplantısına katılır. Bilgilendirme toplantısı Türk öğrenciler için Türkçe, uluslararası öğrenciler için İngilizce dillerinde yapılır. Bu toplantı esnasında, öğrenciler, yazılı ve sözlü olarak, akademik sahtekarlığın sonuçlarıyla ilgili açıkça uyarılırlar.

2.2 Akademik dürüstlük taahhüdü

Akademik Dürüstlük **Politika Tartışma Belgesi**

Kayıt sürecinin bir parçası olarak, İngilizce hazırlık ve takip eden her dönem için, öğrencilerin gereğine uygun şekilde kaleme alınmış ve yasal olarak bağlayıcılığı bulunan bir belgeyi imzalaması istenir. Bu belge onların akademik açıdan dürüst davranışlara bağlı kalmaları ya da üniversite nezdinde itibarlarını kaybetmeyi göze almaları anlamına gelir.

2.3 Ders malzemesi

- 2.3.1 Çalışma becerileri ve zaman yönetimi eğitimi. Çalışma baskısı ve zaman kısıtlaması sebepleriyle öğrencilerin akademik dürüstlük konusunda kestirme yolları tercih etme riskini azaltmak için üniversite genelinde çalışma becerileri ve zaman yönetimine ayrılmış eğitimler yapılmalıdır.
- 2.3.2 Öğrencilere, Hazırlıktan İngilizce 102 dersine kadar bütün düzeylerde, İngilizce Yazma derslerinde gerekli akademik uzlaşımlar öğretilir.

2.4 Müfredat programları

Bütün derslerin müfredat programları, o derslerin değerlendirme kriterlerine vurgu yaparak akademik sahtekarlığın mahiyetiyle ilgili açıklama ve akademik sahtekarlığın disiplin işlemine ve cezaya sebep olacağıyla ilgili uyarı içerir.

2.5 El Kitapçığı

Öğrenci El Kitapçığında, akademik dürüstlüğün mahiyetiyle ve akademik sahtekarlığın yol açacağı cezalarla ilgili bilgi yer alır.

2.6 Üniversite İnternet Sayfası

Üniversitenin İnternet sayfasında personel ve öğrencilerin erişebileceği akademik hususlar için bir portal oluşturulmalı ve belirgin bir şekilde ayrılmış Akademik Dürüstlikle ilgili bir bölüm olmalıdır. İnternet sayfasının bu kısmında, Öğrenci El Kitapçığında ve Müfredat programlarında (bkz. yukarıda) yayınlanan bilgilere ek olarak, akademik sahtekarlığın kurumsal tanımını daha net göstermeye yardımcı olacak yanlış uygulamaların açıklanmalı örneklerine yer verilir.

3. Öğrenci sahtekarlığını önlemek için eğitimcilerin aldığı önlemler

3.1 *Müsamaha gösterilmeyeceğinin açıkça ifade edilmesi*

Bütün derslerin öğretmenleri, Üniversitenin akademik sahtekarlığa karşı müsamaha göstermeyeceği yönündeki ortak açıklamasını;

- Müfredat programlarında,
- Sınıfa hitap ederken sesli olarak duyurmalıdır.

3.2 *Değerlendirme görevlerinin tasarımına itina etmek*

Değerlendirme görevleri uygun şekilde tasarlanarak akademik sahtekarlığın zemini bilinçli şekilde daraltılmalıdır;

3.2.1 *Görev / soru türü*

Görev / soru türlerinin akademik sahtekarlık riskini azaltacak şekilde tasarlanmasına dikkat edilmelidir:

- Sınav soruları, bir bakışta kopyalanamayacak uzun cevaplar gerektirmelidir;
- Evde yapılacak ödevler, İnternette metin parçaları kopyalamasının iyi bir strateji olmayacağını, çünkü bu şekilde edinilen bilginin ödev için yeterli olmadığını öğrencinin görmesini sağlayacak şekilde şekillendirilmelidir. Bu bağlamda, görevler yalnızca çok belirli konularla ilgili olmanın yanı sıra kişiselleştirilmiş bir yön de gerektirmelidir.

Akademik Dürüstlük **Politika Tartışma Belgesi**

3.2.2 Görevlerde ayrı ayrı öğrencilere yoğunlaşmak

- a. Grup görevlerinde öğrenci çalışması değerlendirilirken ekstra özen gösterilmelidir
- b. Yazılı görevlerinde grup çalışmasından kaçınılmalıdır.
- c. Grup çalışması teşvik edildiğinde ve yapıldığında da (yapılmalı da) öğrenci değerlendirmesi bireysel boyutta olmalıdır.

3.2.3 (Öğrenci görevlerini değerlendirirken) sadece ürüne değil sürece de odaklanmak

Ödev değerlendirmelerinde vurgu sadece üründe değil süreçte de olmalıdır. Süreç odaklı bu yaklaşımın öğeleri arasında aşağıdakiler bulunmaktadır:

- a. Konu seçiminde eğitimcinin müdahalesi,
- b. Taslak çalışma tesliminin zorunluluğu,
- c. Taslak üzerinden eğitimcinin geri bildirimini,
- d. Taslaklara not verilmesi fikrinin değerlendirilmesi.

3.3 Kural ihlalden şüphelenilen öğrencilerle ilgili takipte özen, hissedilen bir özen, göstermek

Akademik sahtekarlıkla ilgili şüpheli durumlarda eğitimcinin özenli bir şekilde öğrenciyle ilgili kendi soruşturmasını yapması ve uygun görüldüğü şekilde delilleri Üniversite İdaresine vermesi önemlidir. Üniversite, bütün hocaların akademik sahtekarlık vakalarına eşit yaklaştığı algısını yaymayı amaçlamalıdır. Bunun karşısında öğrenciler arasındaki bazı hocaların daha katıyken bazılarının daha hoşgörülü olduğuyla ilgili muhtemel herhangi bir algının önüne geçmek elzemdir.

4. Akademik sahtekarlık şüphesine cevap olarak uygulanacak disiplin işlemleri

4.1 Ulusal Yasal Çerçeve

Akademik sahtekarlık suçlamalarına cevap olarak uygulanacak disiplin işlemleri için bir ulusal çerçeve bulunmaktadır. Burada açık bir şekilde öğrencilerin ve akademisyenlerin sınavda kopya çekerken (ya da başkalarının kendileri için kopya çekerken) yakalanması ya da resmi sunumlarda, tezlerde ya da akademik yayınlarda intihal yapması durumunda bir dönemliğine uzaklaştırılabileceği yazar.

4.2 Abdullah Gül Üniversitesi'nin düzenleyici çerçevesi

Akademik sahtekarlığa Üniversite yönetmeliklerinin 38. ve 39. maddelerinde yer verilmektedir. (Bir öğrenciyle ilgili akademik sahtekarlık şüphesi oluşursa o öğrenci hakkında disiplin soruşturması açılır. Soruşturma süresi boyunca söz konusu değerlendirme etkinliği için not verilmez. Suçlu bulunan öğrenciye sıfır notu verilir ve ulusal yasalar çerçevesinde disiplin işlemleri uygulanır.)

4.3 Abdullah Gül Üniversitesi'nin akademik sahtekarlığı tespit etme, soruşturma ve cezalandırma usulleri

AGÜ, akademik sahtekarlığı soruşturma ve cezalandırma usullerinin olabildiğince güncel ve amacına uygun olmasını sağlamak için sürekli çaba gösterecektir. Bu usullerin oluşturulması sürecinde üzerinde durulması, geliştirilmesi ve sürekli gözden geçirilmesi gereken unsurlar (nihai olmasa da) aşağıda listelenmiştir:

4.3.1 Akademik sahtekarlığın tespiti

1. İntihal tespit programı kullanımı
2. İhtiyat ve farkındalık

3. Personelin eğitimi (Akademik sahtekarlık konularında farkındalık yaratmak için mesleki gelişim)

4.3.2 Soruşturma

1. Akademik sahtekarlık şüphesi durumunda eğitimcinin ne yapacağını farkında olmasını sağlamak için detaylı talimatların oluşturulması, dağıtılması ve nasıl kullanılacağını belirtilmesi.
2. Yukarıdaki maddeyi desteklemek için, bir disiplin suçu teşkil etse de etmese de, şüpheli her durumu kayıt altında tutacak detaylı formlar oluşturmak.
3. En azından üniversite genelinde akademik sahtekarlık şüphelerinde ortak hareketi sağlamak amacıyla Üniversite tek bir akademik dürüstlük komitesi kurulmasını destekler.

4.3.3 Disiplin İşlemi

Akademik sahtekarlığı soruşturma usulleri ve bu usullerin sonuçları,

1. Bütün üniversiteden istenen tutarlılığı karşılamalı;
2. Yeterli derecede caydırıcılığı olmalı;
3. Yaygın bir şekilde yayınlanmalıdır.